

● **Meerkeuzevragen**

Schrijf alleen de hoofdletter van het goede antwoord op.

POLITIEK

- 1p ● 1 Rond verkiezingstijd zie je regelmatig de bekende lijsttrekkers in televisieprogramma's verschijnen.
Bij de gemeenteraadverkiezingen van 2002 discussieerden Rob Oudkerk van de PvdA en Pim Fortuyn van Leefbaar Rotterdam met elkaar over het te voeren beleid.
Welke functie van de massamedia staat in dit soort programma's centraal?
A de commerciële functie
B het controleren van politici
C meningsvorming bij de kijker

cartoon 1

bron: *Excellentie van Carsten Graabaek*

- 1p ○ 2 Ambtenaren spelen bij de voorbereiding van besluiten een belangrijke rol.
→ Maak, gebruikmakend van cartoon 1, duidelijk waarom dit zo is.

tekst 1

Tijdelijke vervanging van zwangere Kamerleden

Den Haag- Het kabinet wil de Grondwet zodanig wijzigen dat Kamerleden, regionale en lokale volksvertegenwoordigers zich maximaal zestien weken kunnen laten vervangen wegens zwangerschap of langdurige ziekte. Op dit moment is dit niet mogelijk.

bron: de Gelderlander van 6 oktober 2001

- 1p ● 3 In tekst 1 is sprake van een nieuw wetsvoorstel. Hieronder volgt een aantal stappen in het proces om tot een nieuwe wet te komen.
- 1 Minister houdt debat met de Tweede Kamer.
  - 2 Eerste Kamer stemt over het wetsvoorstel.
  - 3 Wet wordt gepubliceerd in de Staatscourant.
  - 4 Tweede Kamer stemt over het wetsvoorstel.
  - 5 Minister maakt wetsvoorstel.
  - 6 Koningin en verantwoordelijke ministers ondertekenen de Wet.
- Wat is de juiste volgorde bij het tot stand komen van een nieuwe wet?
- A** 1-2-5-6-3-4
B 1-4-5-2-3-6
C 5-1-4-2-6-3
D 5-2-1-4-6-3
- 1p ● 4 De nieuwe wet uit tekst 1 wordt aangenomen. Niet elke gemeente is voorstander van deze wet.
- Mag een gemeente weigeren deze wet in te voeren?
- A** Ja, want de gemeenteraad is de wetgevende macht in een gemeente.
B Ja, want het is de burgemeester die uiteindelijk beslist of de wet wordt ingevoerd.
C Nee, want de koningin kan de gemeente dwingen de wet in te voeren.
D Nee, want de regering en parlement maken wetten die voor alle gemeenten geldig zijn.

tekst 2

SGP op het matje om vrouwenverbod

De SGP heeft een gevoelige tik op de vingers gekregen van de Verenigde Naties, omdat de gereformeerde partij vrouwen discrimineert. Vrouwen mogen van de SGP geen lid worden van de politieke partij. Dit is in strijd met het VN-Vrouwenverdrag.

Volgens de SGP gaat het hier niet om discriminatie, maar zien haar leden op grond van de bijbel een andere roeping voor de vrouw, die niet combineert met lidmaatschap van een politieke partij.

bron: *De Telegraaf* van 2 oktober 2001

- 1p ● 5 Welke kenmerken van een parlementaire democratie komen in tekst 2 in botsing met elkaar?
- A 'algemeen kiesrecht' en 'machtenscheiding'
  - B 'vrije verkiezingen' en 'de vrijheid om een politieke partij op te richten'
  - C 'vrijheid van godsdienst' en 'gelijkheid van burgers voor de wet'
  - D 'vrijheid van het oprichten van een vereniging' en 'vrijheid van meningsuiting'
- 1p ● 6 Mannen en vrouwen hebben in Nederland gelijke rechten.
- In tekst 2 lees je dat vrouwen geen lid mogen worden van één van de Nederlandse politieke partijen.
- Is het probleem uit tekst 2 door middel van een compromis op te lossen?
- A Ja, als de SGP besluit dat vrouwen wel op de partij mogen stemmen.
  - B Ja, als de SGP vrouwen toch de mogelijkheid geeft lid te worden.
  - C Nee, want één van de betrokken groepen zal ongelijk krijgen.
  - D Nee, want het is logisch dat vrouwen geen lid mogen worden van een politieke partij.

tekst 3

Duitsland 1933

De Duitse journalist Sebastian Haffner was rechter in opleiding toen de nazi's in 1933 in Duitsland de macht grepen. In zijn biografie doet hij verslag van de gang van zaken in de rechtbank: "De joodse raadsheer in ons college was er natuurlijk niet meer. In zijn plaats zat in ons college een jonge, blonde, spraakzame kantonrechter met rode wangen. Er werd gefluisterd dat hij een hoge rang bij de SS had. Hij groette met het strekken van de arm en een schallend 'Heil Hitler'. Met luide stem hield hij voordrachten over het feit dat het oude wettelijke recht moest wijken. Hij las zijn oude collega-rechter de les dat men meer naar de zin en niet naar de letter van de wet moest kijken. Achter dat gezwets stond nu de staatsmacht; erachter dreigde ontslag wegens gebrek aan nationaal-politieke betrouwbaarheid, een brodeloos bestaan, concentratiekamp ..."

bron: Het verhaal van een Duitser, Sebastian Haffner, Mets en Schilt, Amsterdam 2001

- 2p   **○ 7**   → Geef naar aanleiding van tekst 3 aan waarom Duitsland na 1933 geen rechtsstaat meer genoemd kon worden. Geef hierbij twee argumenten.

tekst 4

Korthals wijt vrijlating Algerijn aan rechtbank

De vrijlating van een Algerijn die in Rotterdam was opgepakt op verdenking van terroristische handelingen, is te wijten aan de vreemdelingenkamer van de rechtbank in Haarlem. Dit schrijft minister Korthals (Justitie) in een brief aan de Tweede Kamer. De minister gaf aan niet blij te zijn met deze zaak. De Kamer zou vanmiddag een debat aan de zaak wijden. Gisteren werd duidelijk dat de Algerijn vorige week door de vreemdelingenkamer van de Haarlemse rechtbank in vrijheid was gesteld.

naar: NRC Handelsblad van 11 oktober 2001

- 1p ● 8 Tussen welke twee staatsmachten herken je een conflict in tekst 4?
- A de controlerende en de rechterlijke macht
  - B de uitvoerende en de rechterlijke macht
  - C de uitvoerende en de wetgevende macht
  - D de wetgevende en de rechterlijke macht

tekst 5

Inenten adoptiekind kan niet worden geëist

De eis van een aantal adoptieorganisaties dat toekomstige adoptie-ouders moeten zijn ingeënt tegen polio, heeft geen wettelijke basis. Dat heeft Kamerlid en kersverse adoptievader, mr. C. G. van der Staaij, te horen gekregen in een briefwisseling met het ministerie van Justitie. De eis voor poliovaccinatie mag officieel niet worden gesteld. Volgens Van der Staaij is de laatste tijd in Nederland het gehele personen-en familierecht op de schop gegaan. Zo is adoptie door homoparen in het kielzog van het homohuwelijk mogelijk gemaakt. Hij heeft hier nog steeds grote bezwaren tegen.

bron: Reformatorisch Dagblad van 29 oktober 2001

- 1p ● 9 Van welke politieke stroming zal het Kamerlid uit tekst 5 afkomstig zijn?
- A de christen-democratische stroming
  - B de extreem-rechtse stroming
  - C de liberale stroming
  - D de sociaal-democratische stroming

tekst 6

Van Aartsen: Kamer moet regering vertrouwen

De Tweede Kamer moet de regering op haar woord geloven dat het bewijsmateriaal over de betrokkenheid van Osama bin Laden bij de terreuraanslagen van 11 september 2001 in de Verenigde Staten overtuigend was.

Dat zei minister Van Aartsen (Buitenlandse Zaken) donderdag. D66 en GroenLinks hebben daar grote moeite mee en willen vertrouwelijk geïnformeerd worden over de bewijzen.

bron: de Volkskrant van 4 oktober 2001

- 1p ● 10 Van welke taak moet de Kamer in tekst 6 van de minister afzien?
- A het controleren van de regering
  - B het indienen van moties
  - C het stellen van vragen
  - D het voeren van oppositie

tekst 7

Leefbaar Nederland voor het eerst bijeen

De leden van de partij Leefbaar Nederland, voor het eerst in congres bijeen, aanvaardden het 25-punten-programma, met daarin stellingen als 'een laptop voor elke scholier', 'wapenbezit aanpakken' en 'ruimte maken voor sport op straat'.

Een speciale commissie werkt het een en ander de komende maanden uit.

naar: de Volkskrant van 11 juni 2001

- 1p ● 11 Welke taak van een politieke partij herken je in tekst 7?
- A Het formuleren van ideeën om te komen tot een partijprogramma.
  - B Het leveren van mensen voor politieke functies.
  - C Het overnemen van standpunten van maatschappelijke organisaties.
  - D Het uitoefenen van invloed op mensen in politieke functies.

tekst 8

Partij wil af van de gemeentelijke ozb

De ... wil de onroerendezaakbelasting (ozb) die burgers en bedrijven jaarlijks aan hun gemeente moeten betalen in de volgende regeerperiode volledig afschaffen. De maatregel, waarmee een forse lastenverlichting van maar liefst 2,5 miljard euro is gemoeid, levert een gemiddeld huishouden een netto voordeel van 225 euro per jaar op.

Dat blijkt uit het verkiezingsprogramma dat vandaag wordt gepresenteerd en waarin voor totaal 4,2 miljard euro aan lastenverlaging wordt gepresenteerd.

naar: *De Telegraaf van 16 oktober 2001*

- 1p ● 12 Welke partij, die streeft naar een lagere belastingdruk, moet op de puntjes in tekst 8 worden ingevuld?
- A ChristenUnie
  - B PvdA
  - C SP
  - D VVD

tekst 9

Greenpeace bezet schip met 'fout' hout

Leden van Greenpeace vragen de politiek actie te ondernemen tegen de invoer van tropisch hardhout. Met de bezetting van het houttransportschip wil Greenpeace duidelijk maken dat het niet goed gaat met de nog bestaande tropische regenwouden.

naar: *Trouw van 5 maart 2002*

- 2p ○ 13 Via het lidmaatschap van een maatschappelijke organisatie kunnen burgers invloed uitoefenen op het proces van politieke besluitvorming.
- Noem nog twee mogelijkheden die burgers hebben om invloed uit te oefenen op politieke besluitvormingsprocessen.

- 1p ● 14 Niet elke maatschappelijke groepering heeft evenveel invloed op het politieke besluitvormingsproces.
Hieronder volgen drie uitspraken.
Maatschappelijke organisaties verschillen in de mogelijkheden om invloed uit te oefenen op grond van:
- 1 Het aantal leden van de organisatie.
  - 2 Het zitting hebben in adviesorganen van de overheid.
  - 3 Het beschikken over voldoende kennis van zaken.
- Welke uitspraak is juist of welke uitspraken zijn juist?
- A alleen 1
  - B alleen 2
  - C alleen 3
  - D 1 en 2
  - E 2 en 3
  - F zowel 1, 2 als 3

tekst 10

Aanhoudingen in Den Haag

In Den Haag zijn zaterdagmiddag en in de loop van de avond aanhoudingen verricht die waarschijnlijk verband houden met een politieke bijeenkomst. Het ging mogelijk om een bijeenkomst van het Stormfront, een radicale splintergroepering. Ook werden folders rondgedeeld met de oproep lid te worden van het Stormfront.

De politie rekende een 31-jarige Hagenaar in omdat hij de Hitlergroet had gebracht. Een 30-jarige man werd aangehouden toen hij een klacht kwam indienen tegen de aanhouding van een van de anderen. De politie pakte hem op omdat hij agenten discrimineerde.

naar: *Reformatoisch Dagblad van 15 oktober 2001*

- 1p ● 15 Tot welke politieke stroming behoort het Stormfront?
- A de democratische
  - B de extreem-linkse
  - C de radicaal-liberale
  - D de rechts-extremistische

- 3p ○ 16 Het is in het verleden voorgekomen dat bijeenkomsten van politieke partijen werden verboden. De burgemeester van een gemeente heeft de bevoegdheid om dit te doen. Stel je voor dat het Stormfront in jouw gemeente een demonstratie wil houden. De partij vraagt toestemming aan de burgemeester om dat te mogen doen. Jij bent de burgemeester van die gemeente. Voordat je een beslissing neemt, wil je overleg voeren met een aantal betrokkenen.
- Noem twee betrokken groeperingen met wie je overleg wilt voeren. Neem een beslissing: mag de demonstratie wel of niet doorgaan en waarom?
- Doe het zo:
- 1 De twee betrokken groeperingen zijn: ...
  - 2 Mijn beslissing is ..., omdat ...

cartoon 2

bron: Splinter door Paul Custers

- 1p ● 17 Is er in cartoon 2 sprake van een politiek probleem?
- A Ja, want de politiek is de baas van de politie.
  - B Ja, want dit is een ongewenste situatie waar de overheid iets aan moet doen.
  - C Nee, want de politiek mag zich niet met individuele personen bemoeien.
  - D Nee, want iemand mag zelf weten of hij drinkt.